

7. cvičení – Řady pomocí Taylora

<https://www2.karlin.mff.cuni.cz/~kuncova/vyuka.php>, kuncova@karlin.mff.cuni.cz

Příklady

1. Vyšetřete **absolutní** konvergenci řad.

$$(a) \sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n}$$

Řešení:

Položme $a_n = \sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n}$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = \sin x - \arcsin x$. Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned} \sin x &= x - \frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ \arcsin x &= x + \frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ f(x) &= \left(x - \frac{x^3}{6} + o(x^4) \right) - \left(x + \frac{x^3}{6} + o(x^4) \right) \\ &= -\frac{1}{3}x^3 + o(x^4), \quad x \rightarrow 0. \end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^3 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{n}\right)^3 = \frac{1}{n^3}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|\sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n}|}{\frac{1}{n^3}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n^3}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{3}x^3 + o(x^4)}{x^3} = -\frac{1}{3}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n^3}} = -\frac{1}{3}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{3}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní, tak je konvergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.

$$(b) \sum_{n=1}^{\infty} 2 \left[\operatorname{tg} \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) - \sin \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) \right] - \frac{1}{n^{3/5}}$$

Řešení:

Položme $a_n = 2 \left[\operatorname{tg} \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) - \sin \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) \right] - \frac{1}{n^{3/5}}$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n^{1/5}}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = 2(\tan x - \sin x) - x^3$. Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned} \tan x &= x + \frac{x^3}{3} + \frac{2}{15}x^5 + o(x^5), \quad x \rightarrow 0 \\ \sin x &= x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} + o(x^5), \quad x \rightarrow 0 \\ f(x) &= 2 \left(x + \frac{x^3}{3} + \frac{2}{15}x^5 + o(x^5) - \left(x - \frac{x^3}{6} + \frac{x^5}{120} + o(x^5) \right) \right) - x^3 \\ &= \frac{1}{4}x^5 + o(x^6), \quad x \rightarrow 0. \end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^5 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{\sqrt[5]{n}} \right)^5 = \frac{1}{n}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \left[\operatorname{tg} \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) - \sin \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) \right] - \frac{1}{n^{3/5}}}{\frac{1}{n}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \left[\operatorname{tg} \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) - \sin \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) \right] - \frac{1}{n^{3/5}}}{\frac{1}{n}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n^{1/5}}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^5} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{4}x^5 + o(x^5)}{x^5} = \frac{1}{4}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \left[\operatorname{tg} \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) - \sin \left(\frac{1}{n^{1/5}} \right) \right] - \frac{1}{n^{3/5}}}{\frac{1}{n}} = \frac{1}{4}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{4}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je divergentní, tak je divergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.

$$(c) \sum_{n=1}^{\infty} \sin \left(\frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n} \right)$$

Řešení:

Položme $a_n = \sin \left(\frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n} \right)$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = \sin(x - \arcsin x)$. Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned} \sin x &= x - \frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ \arcsin x &= x + \frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ x - \arcsin x &= -\frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ f(x) &= -\frac{1}{6}x^3 + o(x^4), \quad x \rightarrow 0. \end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^3 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{n}\right)^3 = \frac{1}{n^3}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|\sin \left(\frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n} \right)|}{\frac{1}{n^3}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \left(\frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n} \right)}{\frac{1}{n^3}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{6}x^3 + o(x^4)}{x^3} = -\frac{1}{6}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \left(\frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n} \right)}{\frac{1}{n^3}} = -\frac{1}{6}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{6}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní, tak je konvergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.

$$(d) \sum_{n=1}^{\infty} \ln \frac{1}{n^\beta} - \ln \left(\sin \frac{1}{n^\beta} \right), \quad \beta > 0$$

Řešení:

Položme $a_n = \ln \frac{1}{n^\beta} - \ln \left(\sin \frac{1}{n^\beta} \right)$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n^\beta}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = \ln x - \ln(\sin x) = \ln \frac{x}{\sin x} = -\ln \frac{\sin x}{x}$. Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned}\sin x &= x - \frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ \frac{1}{x} \sin x &= 1 - \frac{x^2}{6} + o(x^3), \quad x \rightarrow 0 \\ f(x) &= \frac{1}{6}x^2 + o(x^2), \quad x \rightarrow 0.\end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^2 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{n^\beta}\right)^2 = \frac{1}{n^{2\beta}}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \ln \frac{1}{n^\beta} - \ln \left(\sin \frac{1}{n^\beta} \right) \right|}{\frac{1}{n^{2\beta}}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{n^\beta} - \ln \left(\sin \frac{1}{n^\beta} \right)}{\frac{1}{n^{2\beta}}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n^\beta}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{6}x^2 + o(x^2)}{x^2} = \frac{1}{6}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{n^\beta} - \ln \left(\sin \frac{1}{n^\beta} \right)}{\frac{1}{n^{2\beta}}} = \frac{1}{6}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{6}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní právě tehdy, když $\beta > \frac{1}{2}$, tak i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ je konvergentní právě tehdy, když $\beta > \frac{1}{2}$.

(e) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\sin \frac{1}{n} - \frac{1}{n} \right) \frac{1}{n^\alpha}$, $\alpha \in \mathbb{R}$

Řešení:

Položme $a_n = \left(\sin \frac{1}{n} - \frac{1}{n} \right) \frac{1}{n^\alpha}$, dále položme $c_n = \left(\sin \frac{1}{n} - \frac{1}{n} \right)$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = \sin x - x$. Pak platí $f(x_n) = c_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned}\sin x &= x - \frac{x^3}{6} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ f(x) &= \left(x - \frac{x^3}{6} + o(x^4) \right) - x \\ &= -\frac{1}{6}x^3 + o(x^4), \quad x \rightarrow 0.\end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^3 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{n}\right)^3 \cdot \frac{1}{n^\alpha} = \frac{1}{n^{3+\alpha}}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \left(\sin \frac{1}{n} - \frac{1}{n} \right) \frac{1}{n^\alpha} \right|}{\frac{1}{n^{3+\alpha}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \left(\sin \frac{1}{n} - \frac{1}{n} \right) \right|}{\frac{1}{n^3}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n} - \frac{1}{n}}{\frac{1}{n^3}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{3}x^3 + o(x^4)}{x^3} = -\frac{1}{3}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin \frac{1}{n} - \arcsin \frac{1}{n}}{\frac{1}{n^3}} = -\frac{1}{6}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{6}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní právě tehdy, když $\alpha > -2$, tak je konvergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ právě pro $\alpha > -2$.

$$(f) \sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{n+2} - 2\sqrt{n+1} + \sqrt{n}$$

Řešení: Položme $a_n = \sqrt{n+2} - 2\sqrt{n+1} + \sqrt{n} = \sqrt{n} \left(\sqrt{1 + \frac{2}{n}} - 2\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + 1 \right)$.

Dále položme $c_n \sqrt{1 + \frac{2}{n}} - 2\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + 1$. Uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = \sqrt{1+2x} - 2\sqrt{1+x} + 1$. Pak platí $f(x_n) = c_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\sqrt{1+2x} = 1 + \frac{1}{2}(2x) - \frac{1}{8}(2x)^2 + o(x^2), \quad x \rightarrow 0$$

$$\sqrt{1+x} = 1 + \frac{x}{2} - \frac{1}{8}x^2 + o(x^2), \quad x \rightarrow 0$$

$$f(x) = -\frac{1}{4}x^2 + o(x^2), \quad x \rightarrow 0.$$

Nejsilnější člen je tedy x^2 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \sqrt{n} \left(\frac{1}{n}\right)^2 = \frac{1}{n^{3/2}}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \sqrt{n} \left(\sqrt{1 + \frac{2}{n}} - 2\sqrt{1 + \frac{1}{n} + 1} \right) \right|}{\frac{1}{n^{3/2}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \left(\sqrt{1 + \frac{2}{n}} - 2\sqrt{1 + \frac{1}{n} + 1} \right) \right|}{\frac{1}{n^2}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\sqrt{1 + \frac{2}{n}} - 2\sqrt{1 + \frac{1}{n} + 1} \right)}{\frac{1}{n^2}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{4}x^2 + o(x^2)}{x^2} = -\frac{1}{4}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(\sqrt{1 + \frac{2}{n}} - 2\sqrt{1 + \frac{1}{n} + 1} \right)}{\frac{1}{n^2}} = -\frac{1}{4}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{4}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní, tak je konvergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.

$$(g) \sum_{n=1}^{\infty} \left(e - \left(1 + \frac{1}{n} \right)^n \right)^p, \quad p \in \mathbb{R}$$

Řešení:

Položme $a_n = \left(e - \left(1 + \frac{1}{n} \right)^n \right)^p$ a $c_n = e - \left(1 + \frac{1}{n} \right)^n$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{n}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = e \left(1 - e^{\frac{1}{x} \log(1+x)-1} \right)$. Pak platí $f(x_n) = c_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned}\log(1+x) &= x - \frac{x^2}{2} + o(x^2), \quad x \rightarrow 0 \\ \frac{1}{x} \log(1+x) &= 1 - \frac{x}{2} + o(x), \quad x \rightarrow 0 \\ e^{\frac{1}{x} \log(1+x)-1} &= 1 - \frac{x}{2} + o(x), \quad x \rightarrow 0 \\ f(x) &= e \frac{x}{2} + o(x), \quad x \rightarrow 0\end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{n}\right)^p$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left|e - \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n\right|^p}{\frac{1}{n^p}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(e - \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n\right)}{\frac{1}{n}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{n}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{ex}{2}}{x} = -\frac{e}{2}.$$

Dále z VOLSF

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{|f(x)|^p}{x} = \frac{e^p}{2^p}.$$

Tedy platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{e^p}{2^p}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Navíc $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní právě tehdy, když $p > 1$. Tedy i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ je konvergentní právě tehdy, když $p > 1$.

$$(h) \sum_{n=1}^{\infty} \left(e^{\frac{1}{n}} - 1 - \frac{1}{n}\right) \left(\arcsin \frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)$$

Řešení:

Položme $a_n = \left(e^{\frac{1}{n}} - 1 - \frac{1}{n}\right) \left(\arcsin \frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = (e^{x^2} - 1 - x^2)(\arcsin x^2 - x)$. Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned}f(x) &= \left(1 + x^2 + \frac{x^4}{2} + o(x^4) - 1 - x^2\right) \left(x^2 + \frac{x^6}{6} + o(x^6) - x\right) \\ &= -\frac{1}{2}x^5 + o(x^5), \quad x \rightarrow 0.\end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^5 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{\sqrt{n}}\right)^5 = \frac{1}{n^{5/2}}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \left(e^{\frac{1}{n}} - 1 - \frac{1}{n} \right) \left(\arcsin \frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right) \right|}{\frac{1}{n^5}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(e^{\frac{1}{n}} - 1 - \frac{1}{n} \right) \left(\arcsin \frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right)}{\frac{1}{n^{5/2}}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^5} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{1}{2}x^5 + o(x^5)}{x^5} = -\frac{1}{2}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left(e^{\frac{1}{n}} - 1 - \frac{1}{n} \right) \left(\arcsin \frac{1}{n} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right)}{\frac{1}{n^{5/2}}} = -\frac{1}{2}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{2}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní, tak je konvergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.

$$(i) \sum_{n=1}^{\infty} \sin \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \right) - \ln \left(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \right)$$

Řešení:

Položme $a_n = \sin \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \right) - \ln \left(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{n}} \right)$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{\sqrt[3]{n}}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = \sin x^3 - \log(1 + x^2)$. Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned} f(x) &= (x^3 + o(x^3)) - (x^2 + o(x^2)) \\ &= -x^2 + o(x^2), \quad x \rightarrow 0. \end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^2 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{\sqrt[3]{n}}\right)^2 = \frac{1}{\sqrt[3]{n}}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenci.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \sin\left(\frac{1}{\sqrt{n}}\right) - \ln\left(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{n}}\right) \right|}{\frac{1}{\sqrt[3]{n}}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{1}{\sqrt{n}}\right) - \ln\left(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{n}}\right)}{\frac{1}{\sqrt[3]{n}}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{\sqrt[3]{n}}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-x^2 + o(x^2)}{x^2} = -1.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sin\left(\frac{1}{\sqrt{n}}\right) - \ln\left(1 + \frac{1}{\sqrt[3]{n}}\right)}{\frac{1}{\sqrt[3]{n}}} = -1.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = 1.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je divergentní, tak je divergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.

$$(j) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}} + \ln\left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)$$

Řešení:

Položme $a_n = \frac{1}{\sqrt{n}} + \ln\left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \frac{1}{\sqrt{n}}\right)$. Dále uvažujme posloupnost $x_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$. Zřejmě $x_n \rightarrow 0$.

Položme funkci $f(x) = x + \log(\sqrt{1 + x^2} - x)$ Pak platí $f(x_n) = a_n$.

Rozvineme $f(x)$ do Taylora v 0:

$$\begin{aligned} -x + \sqrt{1 + x^2} &= -x + 1 + \frac{x^2}{2} + \frac{x^4}{8} + o(x^4), \quad x \rightarrow 0 \\ x + \log(-x + \sqrt{1 + x^2}) &= x + \left(-x + \frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{8} + o(x^4)\right) - \frac{1}{2}\left(-x + \frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{8} + o(x^4)\right)^2 \\ &\quad + \frac{1}{3}\left(-x + \frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{8} + o(x^4)\right) + o\left(\left(-x + \frac{x^2}{2} - \frac{x^4}{8} + o(x^4)\right)^3\right) \\ &= \frac{1}{6}x^3 + o(x^3), \quad x \rightarrow 0. \end{aligned}$$

Nejsilnější člen je tedy x^3 .

Použijeme tedy LSK s $b_n = \left(\frac{1}{\sqrt{n}}\right)^3 = \frac{1}{n^{3/2}}$ a budeme vyšetřovat absolutní konvergenční.

Počítáme tedy limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\left| \frac{1}{\sqrt{n}} + \ln \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right) \right|}{\frac{1}{n^{3/2}}}$$

Prve spočteme limitu

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sqrt{n}} + \ln \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right)}{\frac{1}{n^{3/2}}}$$

Aplikujeme Heineho, $x_n = \frac{1}{\sqrt{n}}$, $x_n \rightarrow 0$, $x_n \neq 0$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$. Potřebujeme tedy spočítat limitu

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{x^3} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\frac{1}{6}x^3 + o(x^3)}{x^3} = \frac{1}{6}.$$

Odtud i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sqrt{n}} + \ln \left(\sqrt{1 + \frac{1}{n}} - \frac{1}{\sqrt{n}} \right)}{\frac{1}{n^{3/2}}} = \frac{1}{6}.$$

Z větičky o limitě a absolutní hodně pak platí i

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|a_n|}{b_n} = \frac{1}{6}.$$

Tedy $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ konverguje právě tehdy, když konverguje $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$. Protože $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ je konvergentní, tak je konvergentní i $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$.